

COLUMN HUGO VAN DER POEL

Gelijk **speelveld**

Ik vraag me soms af of diegenen die de beeldspraak van het 'gelijke speelveld' gebruiken als het gaat om de verhouding tussen privaat en semipubliek sportaanbod, beseffen wat een gelijk speelveld inhoudt in de sport. Een paar observaties.

Een speelveld is iets dat is/wordt geconstrueerd of aangelegd. Om speelvelden vervolgens echt gelijk te laten zijn, is zeer precies vastgelegd aan welke eisen zo'n speelveld moet voldoen. Van belang is dat voor elke sport een eigen speelveld is gedefinieerd. Bij veel takken van sport worden zelfs meerdere speelvelden ingericht, afhankelijk van de subdiscipline of variant van de betreffende sport. Het ene speelveld is het andere niet. Een tennisbaan wordt anders gebruikt voor het enkelspel dan voor het dubbelspel. Een sporthal wordt anders gebruikt voor volleybal, dan voor handbal. Het 'gelijke' in 'gelijk speelveld' is dus niet een fysieke eigenschap van het speelveld, maar volgt uit de spelregels van de betreffende sport. Zelfs binnen een sport, zoals handbal, of sportvariant, zoals het enkelspel bij tennis, maken spelregels onderscheid tussen spelers om 'gelijkheid' op het speelveld in te regelen. Sport discrimineert bij het leven. Tenminste op grond van geslacht en leeftijd en vaak ook nog op gewicht, op 'niveau' of naar 'handicap'. Goed beschouwd zijn de spelregels er voor een belangrijk deel op gericht dat het speelveld wordt betreden door 'gelijke' spelers. De spelregels moeten borgen dat de spelers echt gelijkwaardig zijn en dezelfde wedstrijd spelen, zodat de uitkomst van de wedstrijd zo spannend en ongewis mogelijk is. Nemen we de volle betekenis van de beeldspraak van een 'gelijk speelveld' mee naar 'de

economie', dan kunnen we concluderen dat 'de markt' niet bestaat, net als 'het speelveld' niet bestaat. Er zijn zeer verschillende deelmarkten, met allemaal hun eigen kenmerken en bijbehorende spelregels. Markten bestaan ook niet 'van nature', maar zijn geconstrueerd en op een bepaalde wijze ingericht. Ze kunnen evenmin bestaan zonder 'marktmeesters', net zo goed als er geen speelvelden bestaan zonder verenigen en bonden. Die marktmeesters creëren de markt door een stelsel van regels en zien toe op de handhaving van die regels. Een markt die niet goed is gereguleerd of waar de regels niet worden gehandhaafd, is geen speelveld, maar een slagveld, waar het recht van de sterkste heerst. En de laatste consequentie die volgt uit de beeldspraak: de marktmeester ziet toe dat de markt wordt betreden door gelijkwaardige spelers. Het komt mij voor dat een vereniging die trainingen verzorgt en wedstrijden in competitieverband mogelijk maakt, op een ander speelveld speelt dan een commercieel racketcentrum, en dat een internationaal opererende fitnessketen niet gelijkwaardig is aan een amateursportvereniging met 93 leden. Juist het bestaande gevarieerde palet aan speelvelden maakt dat de sport voor iedereen wat wils biedt. Niet alleen in sportief opzicht, maar ook in economisch opzicht. Laten we dat koesteren.

Hugo van der Poel is directeur van het Mulier Instituut.